

Konec zaostávání v českém stavebnictví

Nový Národní plán vzdělávání ukazuje, jak připravit řemeslníky na vyšší standard výstavby

Praha, 17. září 2013

Za necelých osm let, do roku 2020, budeme potřebovat desetitisíce řemeslníků schopných stavět budovy s téměř nulovou energetickou náročností. Poptávku po těchto budovách zajistí vyšší energetické standardy pro výstavbu, které loni schválil Parlament. Problém je v tom, že většina řemeslníků zatím nemá potřebné vzdělání ani zkušenosti. To se musí změnit. Proto vznikl Národní plán vzdělávání ve stavebnictví směřující k budovám s téměř nulovou spotřebou energie.

Plán připravilo konsorcium nejdůležitějších hráčů v českém stavebnictví v čele s Ministerstvem průmyslu a obchodu, asociacemi jako Centrum pasivního domu, Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků, Česká rada pro šetrné budovy, Svaz podnikatelů ve stavebnictví, Nadací ABF a konzultantskými firmami jako EkoWATT, ENVIROS a SEVEN. Vznik Plánu je podpořen grantem z programu Inteligentní energie pro Evropu v rámci iniciativy Posílení dovedností (BUILD Up Skills).

Současná situace s výstavbou budov s nízkou spotřebou energie je v Česku neradostná. Počítáme-li, že se ročně postaví zhruba 29 000 nových bytů, tak ve standardu „s téměř nulovou spotřebou energie“ je jich okolo dvou procent. U „rekonstrukcí“ je toto číslo ještě nižší. Nejhuř jsou na tom veřejné budovy, kde v současnosti vysoký energetický standard téměř nenajdeme. Tento segment by přitom měl jít příkladem.

Nedostatek energeticky efektivních budov v Česku je ovšem pochopitelný. Širší akcent na energetickou efektivitu u nás dříve chyběl a s ním chyběla i praxe. „Smyslem Národního plánu vzdělávání je zvýšit počet kvalifikovaných pracovníků, kteří budou připraveni a vyškoleni pro provádění změn dokončených staveb s vysokou energetickou náročností na budovy energeticky efektivní (lidově řečeno „rekonstrukce“), stejně jako pro výstavbu nových budov s téměř nulovou spotřebou energie,“ vysvětluje Jiří Karásek ze společnosti SEVEN, jeden z klíčových autorů Národního plánu vzdělávání.

Plán se zaměřuje především na pracovníky, kteří se přímo na stavbách každodenně podílejí na jejich realizaci a mají pro energeticky úspornou výstavbu klíčový význam. Jde hlavně o instalatéry-topenáře, kamnáře a kominíky, elektromechaniky pro slaboproud i silnoproud, izolatéry a revizní techniky. V těchto profesích se jedná asi o 60 000 osob, které bude třeba vzdělat. Kromě toho Plán počítá s velkým počtem osvětových prezentací pro širokou veřejnost. „Odhadované náklady na provedení plánu jsou 775,5 milionů korun, což je investice zhruba 13 000 Kč na jednoho proškoleného řemeslníka,“ vypočítává Jiří Karásek. Financování by mělo být pokryto z velké části z Evropských sociálních fondů (47%), zdrojů soukromých institucí a samotných účastníků (39%) a z veřejných zdrojů (14%).

Bezprostřední kroky pro implementaci Národního plánu vzdělávání budou nyní směřovat k vytvoření Národní kvalifikační platformy ve stavebnictví, která vznikne do konce tohoto roku. Jádrem platformy budou současní členové konsorcia, které stojí za vypracováním Národního plánu vzdělávání.

Klíčová opatření Národního plánu vzdělávání:

1. Vytvoření centra celoživotního vzdělávání pro sledované profese a sestavení vzorového programu kurzů pro řemeslníky, se zaměřením na nové nároky vyplývající z požadavků na energetickou náročnost budov.
2. Celoživotní vzdělávání pro jednotlivé sledované profese - využití řemeslných manuálů a osnov rekvalifikačních kurzů celoživotních kurzů, příprav na zkoušky a rekvalifikačních kurzů.
3. Úpravy katalogů znalostí a dovedností jednotlivých profesí v návaznosti na realizaci požadavků Směrnice o energetické náročnosti budov (EPBD II).
4. Vytvoření kvalifikačních a hodnoticích standardů pro stavební dozor, technický dozor stavebníka a autorský dozor.
5. Vytvoření databáze pracovníků v řemeslných profesích s evidencí jejich absolvovaných školení.
6. Využití systémů hodnocení kvality výrobků a technologií pro energeticky úspornou výstavbu a zpřístupnění jejich výsledků pro řemeslné profese.
7. Realizace vzorové výstavby, jako trvalé, aktuálně doplňované výstavby prezentující vhodná technická řešení, výrobky a technologie s možností nácviku jejich použití.
8. Zvyšování zájmu mladých lidí o vstup do oboru stavebnictví (kampaně na školách).

Motivace k úsporám energie:

1. Ceny energie a zdrojů dlouhodobě rostou. Teplo z centrálních zdrojů například za posledních 10 let podražilo o 60 %, zemní plyn o 180 %, elektřina pro domácnosti o 130 %.
2. Vhodné technologie a produkty pro snižování energetické náročnosti budov kontinuálně zlevňují a k tomu zvyšují svoji účinnost. Dobrým příkladem je třeba vývoj tepelných čerpadel, která za posledních 10 let zlevnila zhruba o třetinu, přičemž jejich účinnost se zvýšila. K podobnému vývoji došlo například u oken nebo fotovoltaických panelů.
3. Vysoká energetická náročnost budov je nejen nákladná, ale nepřispívá také k dobrému životnímu prostředí.

Ke stažení:

Národní plán vzdělávání ve stavebnictví směřující k budovám s téměř nulovou spotřebou energie

http://czgbc.org/Download/Narodni_plan_vzdelavani_ve_stavebnictvi.pdf

Národní analýza současného stavu, odborné vzdělávání stavebních profesí v oblasti energetické náročnosti budov a OZE

http://czgbc.org/Download/Narodni_analyza_soucasneho_stavu.pdf

Více informací:

<http://buildupskills.eu/national-project/czech-republic>, a <http://www.build-up.cz/>

Jaroslav Pašmik, Česká rada pro šetrné budovy, jaroslav.pasmik@czgbc.org, +420 774 457 909

